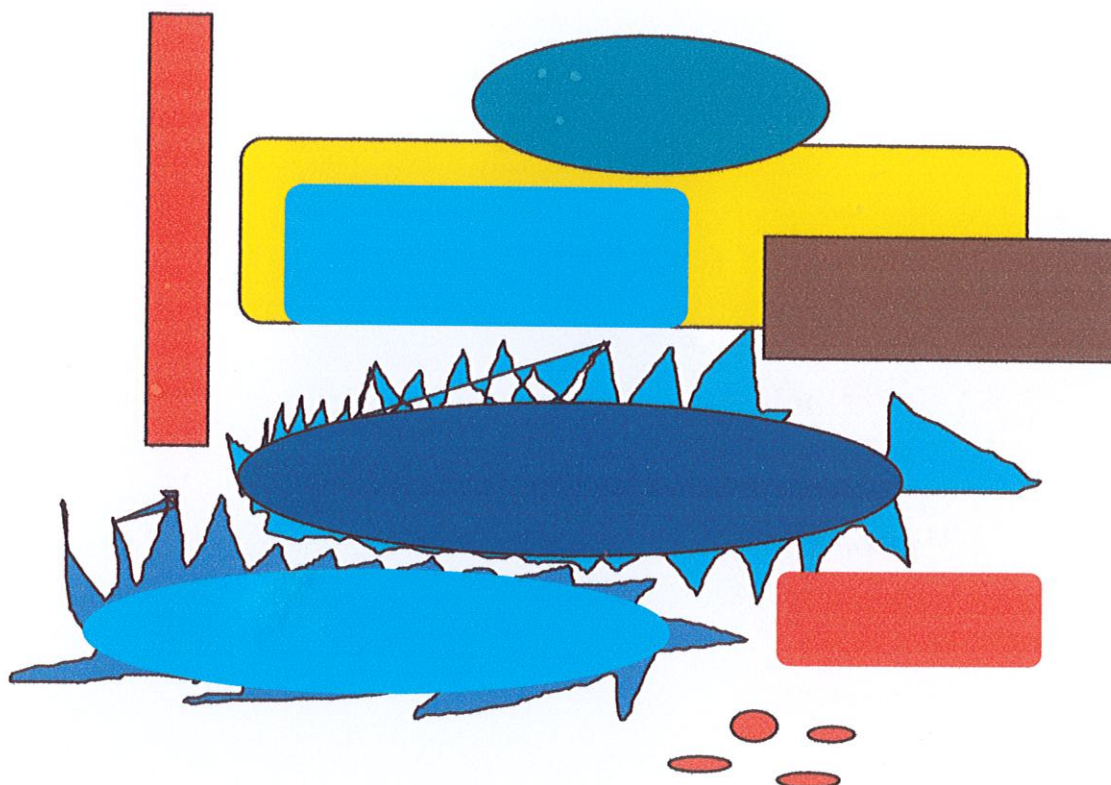

**Sociaal
Economische
Raad**

Nota

**Beleidsprioriteiten voor de
regerperiode 2009 – 2013.**

September 2009.

SAMENVATTING PRIORITEITEN.....	2
INLEIDING.....	4
1 DE PRIORITEITEN VOOR DE REGEERPERIODE 2009 -2013.....	6
1.1 DE OPENBARE FINANCIËN.....	6
1.1.1 <i>De uitgavenkant</i>	6
1.1.2 <i>De inkomstenkant</i>	7
1.2 DE ECONOMIE.....	7
1.2.1 <i>De recessie</i>	7
1.2.2 <i>De arbeidsmarkt</i>	8
1.2.3 <i>De arbeidsproductiviteit</i>	8
1.3 ENERGIEBELEID.....	10
1.4 SOCIALE ZEKERHEID.....	10
1.4.1 <i>De AOV</i>	10
1.4.2 <i>De AZV</i>	11
1.5 DE MAATSCHAPPELIJKE DESINTEGRATIE.....	11
1.5.1 <i>Verslaving</i>	11
1.5.2 <i>Criminaliteit</i>	11
1.5.3 <i>Ontsporing van jongeren</i>	12
1.6 GEZONDHEIDZORG.....	12
1.7 ONDERWIJS.....	13
1.8 OPENBAAR BESTUUR.....	13
1.8.1 <i>Rechtmatigheid</i>	14
1.8.2 <i>Doelmatigheid</i>	14
1.8.3 <i>Dienstbaarheid</i>	15
1.8.4 <i>Coherentie</i>	15
1.8.5 <i>Overleg</i>	16
2 SLOTOPMERKINGEN.....	17

Samenvatting prioriteiten.

1. Openbare financiën.

Sanering van de openbare financiën moet als uitgangspunten hebben structurele verlaging van de uitgaven en verdere hervorming van de inkomstenkant. Het begrotingstekort moet daarbij zo snel mogelijk worden opgeheven.

Permanente afslanking van het ambtenarenapparaat kan alleen worden bereikt als ook wettelijk politieke benoemingen niet meer mogelijk zijn.

Ter versterking van het beleid moeten de aanbevelingen van de “National Commission On Public Finance” worden uitgevoerd, met name de invoering van een “Fiscal Responsibility Law”

2. De economie.

Er is een actieplan worden opgesteld om de effecten van de recessie op te vangen. Daarbij moet wel rekening worden gehouden met de structurele problemen. Versnelde uitvoering van al goedgekeurde projecten is noodzakelijk.

De arbeidsmarkt moet soepeler functioneren door een snellere en efficiëntere afhandeling van werkvergunningen.

Verhoging van arbeidsproductiviteit is noodzakelijk en vereist een gezamenlijke inspanning van de overheid, werkgevers en werknemers.

3. Energiebeleid.

Er moet een energiebeleid worden uitgewerkt met als uitgangspunten vermindering van energieconsumptie (door energiebesparingen) en overstappen op alternatieve energiebronnen. Voorlichting en regelgeving zijn voor een succesvol energiebeleid noodzakelijk.

4. Sociale zekerheid.

De AZV en de AOV moeten zo spoedig mogelijk financieel gezond worden gemaakt.

Het rapport van de AZV-commissie moet meteen openbaar worden gemaakt zodat de aanbevelingen maatschappelijk kunnen worden bediscussieerd.

Voor de AOV moet een vergelijkbare analyse worden gemaakt, dat als basis kan dienen voor de noodzakelijke hervorming. Onmisbaar onderdeel

van de hervorming van de AOV zal moeten zijn de invoering van een verplichte aanvullende pensioenverzekering voor alle werknemers.

5. De maatschappelijke desintegratie.

Het stijgende aantal verslaafden, de toenemende criminaliteit en ontsparing van jongeren bedreigen de maatschappelijke stabiliteit tenzij snel maatregelen genomen worden. Voor de veiligheid in het centrum van Oranjestad moet de shelter zo spoedig mogelijk worden verplaatst.

6. Gezondheidszorg.

Meer aandacht moet preventie krijgen. Voorlichting en regelgeving moeten de basis vormen voor een gezonder leefstijl.

7. Onderwijs.

Het onderwijs moet beter afgestemd zijn op de arbeidsmarkt. Het gemiddelde onderwijsniveau van de doorstromers moet omhoog om het scholingsniveau te verhogen, herinvoering van enseansa pa empleo wordt geadviseerd om de bestaande werknemers productiever te maken en moet het beurzenbeleid de behoefte op de arbeidsmarkt als belangrijk criterium voor toekenning wederom hanteren.

8. Openbaar bestuur.

Elk beleid valt of staat met de kwaliteit hiervan. De criteria waaraan goed openbaar bestuur moet voldoen zijn: rechtmatigheid, doelmatigheid, dienstbaarheid, coherentie en overleg.

Inleiding.

De huidige economische situatie in Aruba is zonder meer zorgwekkend en wordt grotendeels bepaald door de wereldwijde recessie die al enige tijd gaande is. Met de dreigende sluiting van de raffinaderij, zal de reeds precaire economische situatie verder verslechteren.

Naast bovengenoemde factoren die de economische bedrijvigheid in grote mate bepalen, kampt Aruba met een aantal structurele problemen. In diverse rapporten heeft de Raad aandacht gevraagd voor deze structurele problemen.

Bij de formatie van de vorige Regering had de Raad op verzoek van de toenmalige formateur, dhr N. Swaen een prioriteitenlijst voor de regeerperiode 2005 -2009 opgesteld waarin onderstaande problemen waren toegelicht.

- De openbare financiën en de overheidssector.
- De sociale zekerheid.
- Onderwijs.
- De draagcapaciteit van Aruba.
- De arbeidsmarktbeleid en het toelatingsbeleid.
- De arbeidsproductiviteit
- Deugdelijkheid en transparantie van het openbaar bestuur.

De Raad constateert dat deze problemen niet alleen nog steeds actueel zijn, maar ook nog nijpender zijn geworden. Ook zijn er problemen bij gekomen, waarvan criminaliteit de belangrijkste is.

Het beleid zal zich daarom moeten richten op zowel de effecten van de mondiale recessie, een eventuele sluiting van de raffinaderij en de structurele problemen waarmee Aruba nu te kampen heeft.

De Raad constateert dat de precaire economische situatie van Aruba overal voelbaar is. Het besef is daardoor aanwezig dat pijnlijke maatregelen onvermijdelijk zijn.

Het is in ieder geval essentieel dat de nieuwe regering niet zoals herhaaldelijk in het verleden is gebeurd de weg van de minste politieke weerstand kiest.

Dit zou dan betekenen dat zij de structurele problemen voor zich uitschuift en zich uitsluitend concentreert op de korte termijnsituatie, waarbij maatregelen genomen kunnen worden die op langere termijn juist meer problemen creëren.

1 De prioriteiten voor de regeerperiode 2009 - 2013.

Een aantal zaken moet dringend structureel worden aangepakt. Het verder voor zich uitschuiven van impopulaire maatregelen zal de prijs en de pijn die in de toekomst betaald en gevoeld zal worden alleen maar hoger en groter maken. Onderstaand is een aantal prioriteiten nader uitgewerkt.

1.1 De openbare financiën.

De Raad constateert dat van gezonde openbare financiën nog steeds geen sprake is.

In februari 2007 heeft de National Commission on Public Finance (NCPF) een analyse gemaakt over de openbare financiën en een realistisch plan uitgewerkt om in 2009 de openbare financiën op orde te hebben. Aruba dreigt een unieke kans te verliezen door het rapport niet totaal uit te voeren. Vooral invoering van een "Fiscal Responsibility Law" zoals voorgesteld door de commissie is cruciaal om structureel de openbare financiën op orde te krijgen. Daarnaast zijn maatregelen nodig aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

De Raad benadrukt dat daarbij de hoogste prioriteit gegeven moet worden aan het bereiken van begrotingsevenwicht. Het accent moet daarbij liggen op het terugdringen van de uitgaven die vooral in de personele sfeer liggen.

1.1.1 De uitgavenkant.

Het ambtenarenapparaat is door de politieke patronage van opeenvolgende regeringen te log, heeft een tekort aan hoogopgeleid personeel en is daardoor in hoge mate subproductief en onvoldoende klantgericht.

De eerder genoemde prioriteit namelijk het structureel terugdringen van de (personele) uitgaven zal alleen in voldoende mate succes hebben als het ambtenarenapparaat wordt afgeslankt, de productiviteit wordt verhoogd en middels wet- en regelgeving het andermaal opzwellen van het ambtenarenapparaat wordt vermeden.

1.1.2 De inkomstenkant.

In de afgelopen regeerperiode is een begin gemaakt met de hervorming van het fiscale stelsel, waarvan de invoering van de BBO het belangrijkste onderdeel was.

De raad heeft indertijd bij de invoering van de BBO een aantal bezwaren geopperd, hoewel hij de verschuiving van directe naar indirecte belastingen volledig ondersteunde.

De nieuwe regering wordt geadviseerd het fiscale stelsel grondig te evalueren en elk belastingtype te toetsen op voor- en nadelen, alvorens over te gaan tot invoering van nieuwe c.q. wijziging van bestaande belastingen.

Verdere vereenvoudiging van het stelsel is noodzakelijk, maar dat mag niet leiden tot een toename van het begrotingstekort.

1.2 De economie.

Aruba heeft nog steeds geen economisch beleid dat gericht is op een structurele versterking en planmatige ontwikkeling. Het gevolg is dat de arbeidsproductiviteit al geruime tijd nauwelijks groei vertoont en de concurrentiepositie verzwakt wordt.

Door de ongecontroleerde groei blijven de problemen aanwezig op de economie, waarvan de druk op de arbeidsmarkt één van de belangrijkste is.

Aruba heeft nu ook te kampen met de effecten van de wereldwijde recessie. De eerder verwachte teruggang in de economie met 2% lijkt achteraf te optimistisch te zijn geweest. Het dieptepunt van de recessie lijkt in de VS te zijn bereikt. De verwachting is dat desondanks de werkloosheid nog verder zal oplopen. Voor Aruba zal dit dan betekenen dat de effecten van de recessie nog enige tijd merkbaar zullen zijn. Op bovenstaande problemen van de economie gaat de Raad onderstaand nader in.

1.2.1 De recessie.

De microschaal van de Arubaanse economie maakt het welhaast onmogelijk om de impact van de wereldrecessie op de economie volledig te neutraliseren.

Overhaaste invoering van projecten kan weliswaar op korte termijn tot enige verlichting leiden, maar zal waarschijnlijk tegelijkertijd de structurele problemen verergeren.

De Raad bepleit wel om reeds goedgekeurde projecten die versneld uit te voeren om de het aantal dreigende ontslagen in met name de bouwsector te verminderen. Elk plan ter bestrijding van de effecten van de recessie moet echter niet alleen de rekening houden met de impact op de bestaande structurele problemen, maar ook met de haakse belangen binnen de samenleving. Daarnaast geldt als randvoorwaarde de noodzaak tot diversificatie en geen uitbreiding van sectoren die economisch al verzadigd zijn.

De Raad adviseert een commissie bestaande uit deskundigen te benoemen die met voorstellen komt om de effecten van de recessie aan te pakken. Deze voorstellen kunnen dan vanuit de politiek op hun maatschappelijke draagvlak getoetst worden.

1.2.2 De arbeidsmarkt.

Door de overmatige kwantitatieve expansie van de economie blijft de behoefte aan buitenlandse arbeiders bestaan. Dit maakt een snelle en efficiënte afhandeling van vergunningsaanvragen noodzakelijk.

Het is ook belangrijk dat duidelijke objectieve toelatingscriteria worden geformuleerd die bovendien voldoende rekening houden met de realiteit van het tekort aan arbeidskrachten.

De Raad merkt overigens op dat afslanking van het personeelsbestand in de collectieve sector de behoefte aan buitenlandse arbeiders zal doen verminderen. Ook een planmatige groei met een lage arbeidscomponent zal bijdragen aan vermindering van de behoefte aan buitenlandse werknemers.

1.2.3 De arbeidsproductiviteit.

De welvaart van elke economie hangt uiteindelijk af van de ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit. Al geruime tijd vertoont de arbeidsproductiviteit een marginale groei, waardoor de economische basis voor een gestage groei van de reële lonen ontbreekt.

Wil Aruba haar welvaart in de toekomst niet alleen veiligstellen, maar ook verhogen, dan is het absoluut noodzakelijk dat de arbeidsproductiviteit jaarlijks groeit, vooral in het toerisme wat de hoedpilaar is van de economie. Een bijkomstig voordeel is dat daarmee ook de behoefte aan buitenlandse werknemers zal verminderen.

De kwaliteit van het toeristische product bepaalt in belangrijke mate de potentiële arbeidsproductiviteit Dit is de verantwoordelijkheid van:

1.2.3.1 De overheid.

Zij moet zorgdragen voor factoren zoals veiligheid, goede infrastructuur, een schoon milieu en kwaliteitseisen t.a.v. de toeristische infrastructuur.

1.2.3.2 De werkgevers.

Zij moeten zorgdragen voor de kwaliteit van haar eigen product en voor een optimale benutting van arbeid. Voor het laatste is het noodzakelijk dat voldoende bijscholingsmogelijkheden bestaan en dat de arbeidsomstandigheden een optimale inzet van de werknemers stimuleert.

1.2.3.3 De werknemers.

Zij moeten zorgdragen dat de persoonlijke ervaringen van de toerist (bepalend voor het succes in het toerisme) goed zijn. Dit vraagt naast een onberispelijke houding ook de bereidheid om al dan niet door scholing, een optimale dienstverlening te kunnen bieden.

Bovenstaande aspecten garanderen nog niet dat de arbeidsproductiviteit maximaal zal zijn. Dat vereist ook de maximale inzet van werknemer. De Raad constateert in dit verband dat de verhoging van het ziekengeld tot 100% geleid heeft tot een forse stijging van het verzuim. Dit heeft daardoor tot een lagere arbeidsproductiviteit geleid. Een evaluatie van deze aanpassing wordt daarom aanbevolen.

Verhoging van de arbeidsproductiviteit zal ook de vraag naar arbeid doen temperen, waardoor de behoefte aan buitenlandse weknemers ook zal afnemen.

1.3 Energiebeleid.

De Arubaanse economie kent een hoge energiekostencomponent. De energievoorziening berust tot nu toe voornamelijk op fossiele brandstoffen. De forse stijging van de deze brandstoffen hebben het zoeken naar goedkopere alternatieven dringend noodzakelijk gemaakt. Met het windenergieproject op Vader Piet is een eerste begin gemaakt.

Het energiebeleid zal zich daarnaast ook moeten richten energiebesparingen. Zowel in de productie- als consumptiesfeer zal het energieaspect in het besluitvormingsproces meegenomen moeten worden.

Goede voorlichting en regelgeving zijn nodig om tot een energiebewustere productie en consumptie te komen in Aruba.

1.4 Sociale zekerheid.

Het sociale zekerheidstelsel is niet een evenwichtig geheel. Het wordt gedomineerd door twee sociale verzekeringen namelijk de AZV en de AOV.

Beide zijn door electorale factoren in verhouding tot de welvaart van Aruba erg riant te noemen. Beide verzekeringen kampen met financieringsproblemen, waarbij de die van de AZV heel acuut zijn.

1.4.1 De AOV.

Door de dubbele vergrijzing in Aruba (waarover de Raad in zijn advies over de AOV in 2002 al rapporteerde) zal de financiële druk op beide verzekeringen alleen maar toenemen.

In het advies van 2002 over de AOV heeft de Raad de noodzaak van een verplichte aanvullende pensioenverzekering voor alle werknemers bepleit. Nadien is dit voorstel door de sociale partners ondersteund.

Een aanvullende pensioenverzekering zal de financiële druk op de AOV op termijn verminderen. Het is bovendien een noodzaak voor de vele werknemers die geen volledige AOV pensioen zullen opbouwen.

De raad dringt daarom aan op een spoedige doch weloverwogen invoering van een verplichte pensioenverzekering voor alle werknemers.

1.4.2 De AZV.

De raad heeft begrepen dat een ministeriele commissie een rapport heeft uitgebracht het financieel gezond maken van de AZV. Het verzoek aan de minister door diverse instellingen waaronder de SER voor het rapport is vooralsnog afgewezen, waardoor de Raad zich niet over de aanbevelingen van de commissie kan uitspreken.

De Raad adviseert dit rapport zo spoedig mogelijk vrij te geven en de visie van de stakeholders, in het bijzonder de sociale partners, op te vragen. De inbreng van de stakeholders in het bijzonder de sociale partners is een essentiële voorwaarde voor het financieel gezond maken van de AZV.

1.5 De maatschappelijke desintegratie.

De raad constateert dat een aantal ontwikkelingen de maatschappelijke stabiliteit in toenemende mate bedreigen.

1.5.1 Verslaving.

De raad constateert dat het aantal verslaafden de laatste jaren fors is gestegen. De verslaafde is al lang geleden overgestapt van het alleen maar lastig vallen van burgers (zowel lokalen als toeristen) op criminaliteit waarbij geweld ook niet meer wordt geschuwd.

De shelter voor de verslaafden in het centrum van Oranjestad maakt het gebied onveilig en moet daarom zo spoedig mogelijk verplaatst worden naar een andere locatie.

De raad bepleit een gericht beleid op het afkicken en productieve (weder)opname in de samenleving.

Het wettelijk verplichten van afkicken krijgt in toenemende mate maatschappelijke en politieke steun. De raad merkt op dat dit alleen meer zin heeft als na het afkicken een intensief resocialisatieprogramma volgt, waardoor de kans op opnieuw verslaafd raken drastisch verkleind wordt.

1.5.2 Criminaliteit.

De criminaliteit is niet alleen fors gestegen, er is ook sprake van toenemend geweld.

Twee ontwikkelingen zijn zeer zorgwekkend te noemen.

Ten eerste is sprake van frequenter gebruik van vuurwapens en ten tweede de toename van het aantal criminele jongeren, die veelal georganiseerd in bendes opereren.

De Raad bepleit een harde aanpak van illegaal wapenbezit en het terugdringen van het legale wapenbezit. De afgegeven wapenvergunningen moeten daarom kritisch worden getoetst nog te bepalen objectieve criteria en indien daaraan niet wordt voldaan, deze vergunningen in te trekken.

1.5.3 Ontsporing van jongeren.

De Raad signaleert een aantal ontwikkelingen bij een deel van de jongeren die zorgwekkend zijn. Zo is het aantal tienerzwangerschappen fors gestegen, neemt ook het aantal verlaafden aan drugs en alcohol toe en zijn steeds meer jongeren lid van jeugdbendes die niet schuwen voor geweld en vuurwapengebruik.

De Raad bepleit een jongerenbeleid dat multidisciplinair is. Bestrijding van de criminaliteit zal daarbij voldoende aandacht moeten hebben, evenals de begeleiding van jongeren na schooltijd.

1.6 Gezondheidszorg.

Uit diverse studies blijkt dat de Arubaanse bevolking in het algemeen niet een gezonde levensstijl¹ heeft. Dit heeft geleid tot een aantal bedreigingen voor de gezondheid, waarvan overgewicht steekt met kop en schouders boven de rest uitsteekt.

Grotendeels komt dit omdat het beleid van opeenvolgende regeringen het accent tot nu toe (teveel) gelegd heeft op het curatieve aspect en niet (voldoende) op het preventieve aspect.

Preventie is een verantwoordelijkheid van zowel de overheid als de burger. Naast goede voorlichting zal de overheid effectieve maatregelen moeten overwegen die de burger stimuleert c.q. dwingt om “gezonder” leefgedrag te vertonen.

¹ Het goede nieuws is dat slechts een klein deel van de bevolking rookt.

De Raad maakt zich ernstig zorgen over de kostenontwikkeling van de gezondheidszorg. De toegankelijkheid van voldoende zorg voor de laagstbetaalden in het bijzonder loopt hierdoor gevaar. De Raad verwijst hierover naar zijn aanbeveling die eerder gemaakt zijn t.a.v. de AZV.

1.7 Onderwijs.

De welvaart van Aruba hangt af van de productiviteit van haar beroepsbevolking. Deze wordt in principe bepaald door het scholingsniveau.

Een studie van de SER in 2002 bracht aan het licht dat de resultaten van het onderwijs in Aruba niet voldoende waren.

Op twee terreinen moet het onderwijs een beter resultaat geven namelijk een verhoging van het niveau van doorstroming, met name meer doorstroming naar het Colegio Arubano en een betere afstemming van het beroepsonderwijs op de behoefte in de economie.

Voor een betere afstemming bepleit de Raad herinvoering van het bijscholingsprogramma “Enseansa pa empleo” dat in het verleden succesvol is gebleken op dit gebied.

De behoefte aan hoogopgeleide personen is groot. Deze behoefte geldt echter niet voor alle opleidingen. De Raad adviseert het beurzenbeleid beter af te stemmen op de behoefte van de arbeidsmarkt zoals het vroeger het geval is geweest.

1.8 Openbaar bestuur.

Het succes van elk beleid hangt uiteindelijk af van de kwaliteit van het openbaar bestuur. De Raad hanteert de volgende criteria voor de beoordeling van de kwaliteit van openbaar bestuur.

- I. Rechtmatigheid.
- II. Doelmatigheid.
- III. Dienstbaarheid.
- IV. Coherentie.
- V. Beleidsoverleg.

Op deze criteria gaat de Raad onderstaand beknopt in.

1.8.1 Rechtmatigheid.

Rechtmatigheid geeft aan in hoeverre het beleid wet- en regelgeving en rust op de volgende drie pilaren.

1. Wet- en regelgeving.

Zonder goede wet- en regelgeving is rechtmatigheid per definitie niet mogelijk. De kracht van deze pilaar kan worden versterkt door ook strafrechtelijke bepalingen op te nemen tegen onrechtmatig handelen.

2. Controle.

Het ontbreken van voldoende controlerende instellingen, kan ertoe leiden dat de wet- en regelgeving niet (in voldoende mate) toegepast kan worden. De controlerende instellingen moeten daarom worden versterkt en verder verzelfstandigd.

3. Transparantie.

De beoordeling van rechtmatigheid is haast niet mogelijk indien transparantie in het beleid ontbreekt. De mate van transparantie zou daarom ook door een onafhankelijke instelling zoals de Rekenkamer periodiek moeten worden geëvalueerd.

1.8.2 Doelmatigheid.

Doelmatigheid geeft aan in hoeverre het beleid haar beoogde doelen heeft bereikt. De voorwaarden voor doelmatig beleid zijn goed en meetbaar geformuleerde beleidsdoelen, beleidstransparantie en evaluatie en rapportage.

1. Goed en meetbaar geformuleerde beleidsdoelen.

Kenmerkend voor regeerprogramma's in Aruba is de formulering in termen van voornemens die vaak abstract zijn en niet in termen van concrete objectieve en meetbare doelen. Dit maakt het moeilijk het regeerprogramma vooraf te inhoudelijk en maatschappelijk te beoordelen en indien nodig aan te passen.

2. Evaluatie en rapportage.

Periodieke evaluatie en rapportage zullen zeker bijdragen om niet alleen conform een beleidsplan te werken, maar ook om minder electoraal gericht te regeren. Bij deze evaluatie zullen efficiency en effectiviteit van het beleid als grondslag moeten dienen.

3. Transparantie.

Ook voor de beoordeling van de doelmatigheid van het beleid is transparantie onontbeerlijk.

1.8.3 Dienstbaarheid.

Het uiteindelijke doel van openbaar bestuur is de samenleving te dienen. Dit betekent dat de overheid in al haar relaties met zowel burgers als met organisaties (commercieel en non-profit) haar dienstverlenend karakter nimmer mag vergeten.

Door haar monopolie wordt deze belangrijke pilaar vaak veronachtzaamd. Zo worden te vaak zowel burgers als organisaties een snelle en efficiënte afhandeling van een verzoek onthouden.

1.8.4 Coherentie.

Bij de vorige kabinetsformatie heeft de Raad aangedrongen op beleidscohesie. Ook ditmaal benadrukt de Raad de noodzaak ervan.

Voor een coherent beleid is het noodzakelijk dat de beleidsonderdelen niet haaks staan of zelfs tegenstrijdig zijn. Het meest typerende voorbeeld is dat enerzijds economisch beleid door opeenvolgende regeringen is gevoerd dat nog meer arbeidsplaatsen heeft gecreëerd en tegelijkertijd een strak en beperkt toelatingsbeleid.

Naast een coherent regeerprogramma moet ook sprake zijn van een regering dat in woord en daad als één team optreedt en handelt.

Tot slot acht de Raad het belangrijk dat ook de samenstelling van ministeries logisch en consistent is. Pas dan is de kans klein dat belangrijke beleidsterreinen worden verwaarloosd binnen één ministerie wordt verwaarloosd.

1.8.5 Overleg.

Met de vorige Regering heeft de Raad de afspraak gehad om tenminste tweemaal per jaar overleg te hebben.

Dit heeft slechts enkele keren plaats gehad. De Raad spreekt de hoop uit dat hij met de nieuwe Regering tenminste halfjaarlijks overleg kan hebben.

De Raad benadrukt dat regelmatig overleg ook in het bijzonder met de sociale partners voor het maatschappelijke draagvlak van het beleid noodzakelijk is.

Dit zal niet alleen het draagvlak maar ook de transparantie van het beleid ten goede komen.

2 Slotopmerkingen.

Ieder nieuwe regering begint met de uitdaging om verkiezingsbeloften na te komen. Iedere nieuwe regering begint ook met de uitdagingen van de sociaal economische realiteit. De economie heeft zoals eerder opgemerkt niet alleen te maken met de vergaande gevolgen van de economische recessie, maar ook met een aantal structurele problemen.

De Raad merkt op dat een solide economie een goede basis vormt voor de realisatie van verkiezingsbeloften. De Raad spreekt daarom de hoop uit dat realisatie van verkiezingsbeloften niet haaks zal staan op het herstelplan voor de economie.

Tot slot merkt de Raad op dat regeren mensenwerk is. Deskundig en wijs regeren stelt daarom hoge eisen aan de kwaliteit en deskundigheid van onze regeerders.

